



UNIWERSYTET  
IM. ADAMA MICKIEWICZA  
W POZNANIU

## Logika

### Sylabus zajęć

#### Informacje podstawowe

|                                                                          |                                                                                                                          |                                                |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| <b>Kierunek studiów</b><br>Kulturoznawstwo                               |                                                                                                                          | <b>Cykl dydaktyczny</b><br>2024/25             |
| <b>Specjalność</b><br>-                                                  |                                                                                                                          | <b>Kod zajęć</b><br>20KLTS.11K.00030.24        |
| <b>Jednostka organizacyjna</b><br>Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa |                                                                                                                          | <b>Języki wykładowe</b><br>polski              |
| <b>Poziom studiów</b><br>studia pierwszego stopnia                       |                                                                                                                          | <b>Obligatoryjność</b><br>Obowiązkowy          |
| <b>Forma studiów</b><br>studia stacjonarne                               |                                                                                                                          | <b>Blok zajęciowy</b><br>Przedmioty kierunkowe |
| <b>Profil studiów</b><br>profil ogólnoakademicki                         |                                                                                                                          |                                                |
| <b>Koordynator zajęć</b>                                                 | Małgorzata Jankowska                                                                                                     |                                                |
| <b>Prowadzący zajęcia</b>                                                | Małgorzata Jankowska, Katarzyna Machtyl                                                                                  |                                                |
| <b>Okres</b><br>Semestr 1                                                | <b>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</b><br>• Wykład: 30, Egzamin<br>• Laboratorium: 30, Zaliczenie z oceną | <b>Liczba punktów ECTS</b><br>5                |

## Cele kształcenia dla zajęć

| Kod | Cel                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1  | Zapoznanie studentów z zagadnieniami z metodologii nauk, ze szczególnym uwzględnieniem metod badań kulturoznawczych.                                                                                                                                              |
| C2  | Przekazanie wiedzy z zakresu formułowania problemów badawczych, pytań, hipotez, a także dobierania odpowiednich metod i narzędzi badawczych.                                                                                                                      |
| C3  | Zapoznanie studentów z pojęciami z obszaru logiki formalnej: student/ka ma tworzyć schematy formalne zdań, sprawdzać tautologiczność formuł, znać pojęcia dowodu i dowodzenia, umieć dowodzić.                                                                    |
| C4  | Zapoznanie studentów z zagadnieniami wynikania logicznego i wnioskowania, z różnymi typami wnioskowań, argumentacji, definicji, a także z zasadami racjonalnej dyskusji, a tym samym ze zdolnością samodzielnego, krytycznego myślenia i poprawnego wnioskowania. |

## Wymagania wstępne

Brak.

## Efekty uczenia się dla zajęć

| Kod                                          | Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie                                                                                                                                              | Efekty uczenia się dla kierunku | Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć |
|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| <b>Wiedzy - Student/ka:</b>                  |                                                                                                                                                                                      |                                 |                                                              |
| W1                                           | zna historię metodologii nauk, w tym powody i skutki wyodrębniania się dziedzin i dyscyplin, z naciskiem na kulturoznawstwo i właściwe mu zaplecze teoretyczne i metodologiczne.     | KLT_K1_W03                      | Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne                           |
| W2                                           | zna i rozumie zasady budowania problemów i hipotez badawczych na gruncie nauki, ze szczególnym uwzględnieniem kulturoznawstwa, w tym tradycji szkoły poznańskiej.                    | KLT_K1_W05                      | Egzamin pisemny                                              |
| <b>Umiejętności - Student/ka:</b>            |                                                                                                                                                                                      |                                 |                                                              |
| U1                                           | potrafi tworzyć schematy formalne zdań, sprawdzać tautologiczność formuł, dowodzić.                                                                                                  | KLT_K1_U03                      | Kolokwium pisemne                                            |
| U2                                           | potrafi wyróżnić i ocenić pod kątem poprawności logicznej różne typy wnioskowań oraz argumentacji, potrafi stosować zasady racjonalnej dyskusji, potrafi budować poprawne definicje. | KLT_K1_U01                      | Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne                           |
| <b>Kompetencji społecznych - Student/ka:</b> |                                                                                                                                                                                      |                                 |                                                              |
| K1                                           | jest gotów/gotowa do oceny wypowiedzi pod kątem ich poprawności logicznej, odróżnia dyskusję racjonalną od retorycznej,                                                              | KLT_K1_K04                      | Egzamin pisemny                                              |
| K2                                           | jest gotów/gotowa krytycznie patrzeć na własne wnioskowania, dostrzegać błędy we własnej argumentacji i ulepszać ją.                                                                 | KLT_K1_K08                      | Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne                           |

## Treści programowe dla zajęć

| Lp. | Treści programowe dla zajęć                                                                                       | Efekty uczenia się dla zajęć | Formy zajęć          |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|----------------------|
| 1.  | Krótką historia logiki                                                                                            | W1                           | Wykład, Laboratorium |
| 2.  | Typy wnioskowań i błędy logiczne.                                                                                 | K2                           | Wykład, Laboratorium |
| 3.  | Argumenty i argumentacja oraz reguły racjonalnej dyskusji.                                                        | U2, K2                       | Wykład, Laboratorium |
| 4.  | Definicje (rodzaje, budowa, usterki, tworzenie definicji).                                                        | W2, U2                       | Wykład               |
| 5.  | Język naturalny a język sztuczny, kompetencje językowa wg. J. Kmity.                                              | W2                           | Wykład               |
| 6.  | Interpretacja humanistyczna i czynność kulturowa wg. J. Kmity oraz społeczno-regulacyjna teoria kultury J. Kmity. | W2                           | Wykład               |
| 7.  | Podstawy semiotyki.                                                                                               | W1, K2                       | Wykład               |
| 8.  | Tartusko-moskiewska szkoła semiotyki kultury jako przykład semiotycznej teorii kultury.                           | W1                           | Wykład               |
| 9.  | Karl Popper - problem indukcji i wiedzy obiektywnej.                                                              | W1                           | Wykład               |
| 10. | Thomas Kuhn i problem paradygmatu, nauki normalnej i rewolucji naukowej.                                          | W1                           | Wykład               |
| 11. | Myślenie potoczne w świetle filozofii.                                                                            | K2                           | Wykład               |
| 12. | Klasyczny rachunek zdań - pojęcia, język krz, matryca logiczna, schematy formalne zdań.                           | U1, U2                       | Laboratorium         |
| 13. | Sprawdzanie tautologiczności formuł.                                                                              | U1, U2                       | Laboratorium         |
| 14. | Pojęcia dowodu i dowodzenia, dowodzenie wprost.                                                                   | U1, U2, K1                   | Laboratorium         |
| 15. | Dowodzenie nie wprost.                                                                                            | U1, U2, K1                   | Laboratorium         |

### Informacje dodatkowe

| Forma zajęć  | Metody i formy prowadzenia zajęć         |
|--------------|------------------------------------------|
| Wykład       | Wykład problemowy                        |
| Laboratorium | Metoda ćwiczeniowa, Metoda laboratoryjna |

| Forma zajęć | Warunki zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wykład      | <p>Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uprzednie otrzymanie zaliczenia z zajęć laboratoryjnych z wpisem do systemu USOS.</p> <p>Warunkiem zaliczenia wykładu jest otrzymanie oceny pozytywnej (dostateczny/3.0) z egzaminu pisemnego, to jest pełna i poprawna odpowiedź na przynajmniej trzy z pięciu pytań otwartych.</p> <p>System oceniania:</p> <p>odpowiedź pełna i poprawna na jedno pytanie z pięciu - ocena niedostateczna,</p> <p>odpowiedź pełna i poprawna na dwa pytania z pięciu - ocena niedostateczna,</p> <p>odpowiedź pełna i poprawna na trzy pytania z pięciu - ocena dostateczna,</p> <p>odpowiedź pełna i poprawna na cztery pytania z pięciu - ocena dobra,</p> <p>odpowiedź pełna i poprawna na pięć pytań z pięciu - ocena bardzo dobra.</p> |

| Forma zajęć  | Warunki zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Laboratorium | Warunkiem zaliczenia zajęć laboratoryjnych jest otrzymanie ocen pozytywnych (dostateczny/3.0) z obu kolokwίων pisemnych.<br>Kolokwium pierwsze odbywa się w połowie semestru, drugie - pod koniec semestru.<br>Ocena końcowa z zajęć to średnia z obu ocen z kolokwίων. |

## Literatura

### Obowiązkowa

1. T. Hołówka, "Kultura logiczna w przykładach", Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005
2. B. Stanosz, "Ćwiczenia z logiki", Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007
3. J. Kmita, "Wykłady z logiki i metodologii nauk dla studentów wydziałów humanistycznych", Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1976
4. Karl R. Popper, "Wiedza obiektywna. Ewolucyjna teoria epistemologiczna", tłum. A. Chmielewski, PWN, Warszawa 2012
5. T. Kuhn, "Struktura rewolucji naukowych", tłum. H. Ostromecka, Wyd. Aletheia, Warszawa 2009

### Dodatkowa

1. J. Kmita, "Późny wnuk filozofii. Wprowadzenie do kulturoznawstwa", Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2007
2. F. de Saussure, "Kurs językoznawstwa ogólnego", tłum. K. Kasprzyk, PWN, Warszawa 2002
3. J. Łotman, "Uniwersum umysłu. Semiotyczna teoria kultury", tłum. B. Żyłko, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2008
4. W. Marciszewski (red.), "Mała encyklopedia logiki", Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Wrocław 1986
5. W. Marciszewski (red.), "Logika formalna. Zarys encyklopedyczny z zastosowaniem do informatyki i lingwistyki", Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1987

## Nakład pracy studenta i punkty ECTS

| Rodzaje zajęć studenta              | Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć |
|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Wykład                              | 30                                                                  |
| Laboratorium                        | 30                                                                  |
| Czytanie wskazanej literatury       | 15                                                                  |
| Przygotowanie do zajęć              | 15                                                                  |
| Przygotowanie do egzaminu           | 30                                                                  |
| Przygotowanie do zaliczenia         | 30                                                                  |
| <b>Łączny nakład pracy studenta</b> | <b>Liczba godzin</b><br>150                                         |
| <b>Liczba punktów ECTS</b>          | <b>ECTS</b><br>5                                                    |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

## Efekty uczenia się dla kierunku

| Kod        | Treść                                                                                                                                                                                           |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| KLT_K1_K04 | Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przyjmowania postaw krytycznych wobec wiedzy, którą przyswaja, panujących autorytetów, ideologii i mód                                                        |
| KLT_K1_K08 | Absolwent/ka jest gotów/gotowa do oceny własnych kompetencji oraz wiedzy, dostrzega i rozumie konieczność uczenia się przez całe życie                                                          |
| KLT_K1_U01 | Absolwent/ka potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla kulturoznawstwa w typowych sytuacjach profesjonalnych                           |
| KLT_K1_U03 | Absolwent/ka potrafi formułować problemy badawcze, dobrać metody i narzędzia badawcze, opracować i prezentować wyniki, pozwalające na rozwiązywanie zagadnień w zakresie badań kulturoznawczych |
| KLT_K1_W03 | Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie kulturoznawstwa w systemie nauk oraz różnice i powiązania między innymi dyscyplinami nauk humanistycznych a kulturoznawstwem                     |
| KLT_K1_W05 | Absolwent/ka zna i rozumie metodologię badań kulturoznawczych                                                                                                                                   |